

1. Ježíš zápasí v Getsemane

Marek 14,32-42

³²Přišli na místo zvané Getsemane. Ježíš řekl svým učedníkům: „Počkejte tu, než se pomodlím.“ ³³Pak vzal s sebou Petra, Jakuba a Jana. Přepadla ho hrůza a úzkost. ³⁴A řekl jim: „Má duše je smutná až k smrti. Zůstaňte zde a bděte!“ ³⁵Pooděšel od nich, padl na zem a modlil se, aby ho, je-li možné, minula tato hodina. ³⁶Řekl: „Abba, Otče, tobě je všechno možné; odejmi ode mne tento kalich, ale ne, co já chci, nýbrž co ty chceš.“ ³⁷Přišel k učedníkům a zastihl je ve spánku. Řekl Petrovi: „Šimone, ty spíš? Nedokázal jsi jedinou hodinu bdít? ³⁸Bděte a modlete se, abyste neupadli do pokušení. Duch je odhodlán, ale tělo slabé.“ ³⁹Znovu odešel a modlil se stejnými slovy. ⁴⁰A když se vrátil, opět je zastihl spící; oči se jim zavíraly a nevěděli, co by mu odpověděli. ⁴¹Přišel potřetí a řekl jim: „Ještě spíte a odpočíváte? Už dost! Přišla hodina, hle, Syn člověka je vydáván do rukou hříšníků. ⁴²Vstaňte, pojďme! Hle, přiblížil se ten, který mě zrazuje.“

K zamyšlení:

Chceme vědět, co nás čeká, ale někdy je právě vědomí, jaké budou naše následující hodiny, těžší než to, co bude následovat. Bojíme se náročné zkoušky, nepříjemného rozhovoru, závažné operace. Ježíš ví, že ho čeká smrt. Nestačí, že má umřít, musí umřít dobrovolně. Mohl by se sebrat a zmizet; kdyby odešel někam na venkov a už veřejně nekázal, třeba by si ho nikdo nevšiml. Jenže Ježíš je sice dost člověk na to, aby cítil hrůzu ze smrti, ale zároveň také dost jedno se svým Otcem, aby si nevybral pár desítek let pozemského života místo splnění toho, proč byl na svět poslán.

I Boží Syn ve chvíli smrtelné hrůzy cítí potřebu, aby mu byli na blízku jeho přátelé. I Mesiáše by potěšilo, kdyby se někdo modlil s ním a za něj. A tři jeho nejbližší to nedokázali. Jejich Učitel trpí, ale jim se klíží víčka. Nedokážou ho doprovázet do jeho temnoty a být mu oporou, sdílet s ním jeho bolest. Tělo je slabé. Ježíš, který přišel kvůli lidem, je lidmi, i těmi, kteří se zapřísahají, jak ho milují, kteří se hádají, kdo z nich ho miluje víc, opuštěn. Mesiáš, na kterého všichni čekali, pokud nedává, ale potřebuje dostat, zůstává sám.

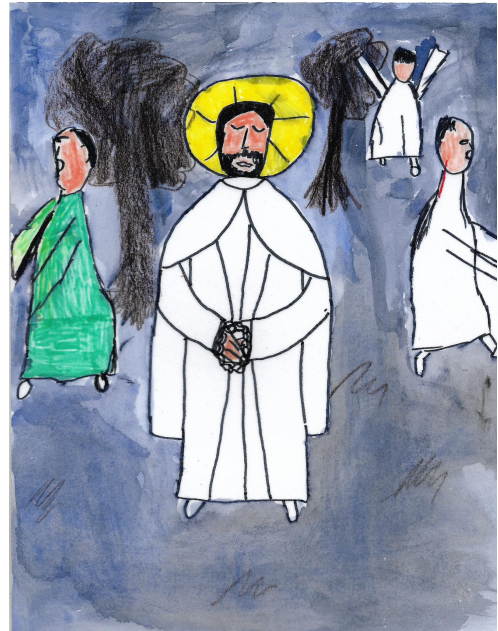
Modlitba:

Je pro nás tak těžké sdílet cizí bolest, tak neradi doprovázíme druhé do jejich úzkostí a obav. Rádi se necháme svést myšlenkou, že správné křesťanství je to veselé, vděčné, které se odehrává ve společenství, s písněmi a dobrým jídlem. Snadno se bereme jako ti maličci, potřební, kteří prosí a od milujícího Boha dostávají, a zapomínáme, že i my máme dávat. Prosíme tě, Bože, ať nám stále trpělivě připomínáš, co můžeme a máme dělat, ať nám dáváš sílu nepohrdat těmi, kdo zažívají strach, a doprovázet je do jejich temnoty. Vždyť mnohdy máme tělo silné, ale náš duch není odhodlán ani trochu málo.

2. Všichni ho opustili

Marek 14,43-50

43Ještě ani nedomluvil a přišel Jidáš, jeden z Dvanácti. Velekněží, zákoníci a starší s ním poslali zástup, ozbrojený meči a holemi. 44Jeho zrádce s nimi domluvil znamení. Řekl: „Kterého políbím, ten to je; toho zatkněte a pod dozorem odved'te.“ 45Když Jidáš přišel, hned k Ježíšovi přistoupil a řekl: „Mistře!“ a políbil ho. 46Oni pak na něho vztáhli ruce a zmocnili se ho. 47Tu jeden z těch, kdo stáli kolem, tasil meč, zasáhl veleknězova sluhu a uťal mu ucho. 48Ale Ježíš jim řekl: „Vyšli jste na mne jako na povstalce s meči a holemi, abyste mě zajali. 49Denně jsem učival u vás v chrámě a nezmocnili jste se mne. Ale je třeba, aby se naplnila Písma!“ 50Všichni ho opustili a utekli.

K zamyšlení:

Něco se po nás tady na světě chce. Je to dost jasně formulované, třeba „Bděte a modlete se.“ Jenže to tělo je opravdu slabé. A někdy ani ten duch není tak odhodlán, jak nás Pán Ježíš laskavě omlouvá. Dlouhou dobu to prochází. Kdo si dneska všímá, co druhý dělá? A i kdyby si všímá, nic neřekne, to se nesluší. Proplouváme životem. A pak je najedou zmatek, něco se děje, je třeba dát najevo, na čí straně stojíme. Šmik, a vedle nás ječí chlápek a drží se za hlavu v místech, kde bývalo ucho. Radikálně jsme se vymezili. A kde je vlastně Ježíš? Kolik hlav pozutínal? Proč nebojuje? Co jsme zase nepochopili? Kašleme na to, tady nám pšenka spokojenosti nepokvete. Může se nám někdo divit, když Ježíše opustíme a utečeme?

Modlitba:

Chtěli bychom vědět, co dělat.

Ano, řekl jsi nám to, máme to napsané v té tlusté knize.

Jenže tápeme, jak to prakticky aplikovat na náš všední den.

Jak se řídit tvými pokyny, když se ráno s rodinou vypravujeme do školy a do práce a když řešíme pracovní věci.

Nevíme, jak se má naše křesťanství projevit při volbách.

A pak se to někdy snažíme dohnat a napácháme víc škody než užitku.

Způsobíme bolest, navíc zcela zbytečnou.

Prosím, dej nám citlivost v rozlišování,

z jakého našeho jednání lidé poznají radostnou zvěst

a které jim ji zakryje a znesnadní přijmout.

3. Byl odsouzen na smrt

Marek 14,53-64

⁵³Ježíše odvedli k veleknězi, kde se shromáždili nejvyšší kněží, starší a zákoníci. ⁵⁴Petr šel zpovzdálí za Ježíšem až dovnitř do veleknězova dvora; seděl tam spolu se sluhy a ohříval se u ohně. ⁵⁵Velekněží a celá rada hledali proti Ježíšovi svědectví, aby ho mohli odsoudit k smrti, ale nenalezali. ⁵⁶Mnozí sice proti němu křivě svědčili, ale jejich svědectví se neshodovala. ⁵⁷Někteří pak vystoupili a křivě proti němu svědčili: ⁵⁸„Slyšeli jsme ho říkat: Já zbořím tento chrám udělaný rukama a ve třech dnech vystavím jiný, ne rukama udělaný.“ ⁵⁹Ale ani zde se jejich svědectví neshodovala. ⁶⁰Tu velekněz vstal, postavil se uprostřed a otázal se Ježíše: „Nic neodpovídáš na to, co tihle proti tobě svědčí?“ ⁶¹On však mlčel a nic neodpověděl. Opět se ho velekněz zeptal: „Jsi ty Mesiáš, Syn Požehnaného?“ ⁶²Ježíš řekl: „Já jsem. A uzříte Syna člověka sedět po pravici Všemohoucího a přicházet s oblaky nebeskými.“

⁶³Tu velekněz roztrhl svá roucha a řekl: „Nač ještě potřebujeme svědky? ⁶⁴Slyšeli jste rouhání. Co o tom soudíte?“ Oni pak všichni rozhodli, že je hoden smrti.

K zamyšlení:

Cítit odpovědnost za celé společenství je náročný úkol. Ne vždy ji cítí ti, kterým byla oficiálně svěřena. Někdy je to i nenápadná babička, který v duchu lomí rukama a trápí se, že se svět řítí do záhuby, a ona by s tím tak ráda něco udělala. V nějakém konkrétním okamžiku ten pocit zažije snad každý z nás. Kdybychom odpovědnost neměli, tak bychom si názory druhého rádi poslechli a vedli o nich rozhovor, možná je na nich něco zajímavého, ale teď to nejde. My tu odpovědnost máme. Musíme chránit společenství. Mohly by z toho být problémy. Byli velekněží zlí a zatvrzelí? Nebo jen měli přebujelý pocit odpovědnosti? Jaká slova bychom ve svém společenství nesnesli? A je to špatně, když Mesiáš už přišel a dalšího proroka nečekáme?

Modlitba:

Chceme žít správným křesťanským životem.

Snažíme se spoluvytvářet naše společenství, nést za ně odpovědnost.

Cítíme závazek zachovat dědictví, které nám bylo předané.

Dej nám, Pane, poznat, na čem záleží,

co je určeno zachování a co patřilo jen do určité doby a může to být nahrazeno.

Prosíme o rozumnost a citlivost při rozlišování, co může tvému lidu ublížit a co mu prospívá.

Pomoz nám poznat, kdy je našim úkolem být při ochraně tvé církve aktivní

a kdy máme věci vložit do tvých rukou.

4. Lid i Pilát ho vydávají na smrt

Marek 15,1-15

¹A hned zrána se poradili velekněží, starší a zákoníci, celá rada; spoutali Ježíše, odvedli jej a vydali Pilátovi. ²Pilát se ho otázal: „Ty jsi král Židů?“ On mu odpověděl: „Ty sám to říkáš.“ ³Velekněží na něj mnoho žalovali. ⁴Tu se ho Pilát znovu otázal: „Nic neodpovídáš? Pohled, co všechno na tebe žalují!“ ⁵Ježíš však už nic neodpověděl, takže se Pilát divil. ⁶O svátcích jim propouštěval jednoho vězně, o kterého žádali. ⁷Ve vězení byl mezi vzbouřenci, kteří se při vzpouře dopustili vraždy, muž jménem Barabáš. ⁸Zástup přišel Piláta požádat o to, v čem jim obvykle vyhověl. ⁹Pilát jim nato řekl: „Chcete, abych vám propustil židovského krále?“ ¹⁰Věděl totiž, že mu ho velekněží vydali ze zášti. ¹¹Velekněží však podnítili zástup, ať jim raději propustí Barabáše. ¹²Pilát se jich znovu zeptal: „Co tedy mám učinit s tím, kterému říkáte židovský král?“ ¹³Tu se znovu dali do křiku: „Ukřižuj ho!“ ¹⁴Pilát jim řekl: „A čeho se vlastně dopustil?“ Oni však ještě víc křičeli: „Ukřižuj ho!“ ¹⁵Tu Pilát, aby vyhověl zástupu, propustil jim Barabáše; Ježíše dal zbičovat a vydal ho, aby byl ukřižován.

K zamyšlení:

Když něco nemůžeme rozhodnou sami, je to trochu otrava. Na druhou stranu je to výhodné - stačí toho, kdo rozhodnout může, přesvědčit, a bude to, jak chceme, ale následky ponese ten druhý. Nejsnazší to je, pokud se ten člověk bojí problémů. Zmanipulovat někoho, kdo se bojí, je jednoduché. Trochu mu připomenout, co se může stát... Ani ovlivnit dav není těžké, když se to trochu umí. Není třeba nikoho podplácet, lidem stačí sliby, a najednou dav žádá něco, co vlastně vůbec nechtěl.

A tak je tu Pilát, který ví, že Ježíš nic tak hrozného neprovedl, ale nechce riskovat, že ho někdo pomluví u císaře. Je tu dav, který si mezi tím, kdo uzdravoval a křísil z mrtvých, a tím, kdo zabíjel, vybere vraha. Dost možná by ještě den předtím nikdo z těch lidí neřekl „Přeju si, aby Ježíš zemřel,“ ale tak nějak se to přihodilo.

Modlitba:

Nejsme hrdinové. Nechceme problémy.

Když se nám zdá, že je to tak lepší, necháme si pro sebe, co si doopravdy myslíme.

Rádi sami sebe přesvědčíme, že zachovávat mír mezi lidmi je důležitější než nějaká pravda.

Že jednotlivec musí ustoupit zájmům celku. Nebo zájmům toho, kdo své zájmy víc prosazuje.

Ani ty ses, Pane, přeci nehádal. Ani neobhajoval.

Nechal jsi ostatní, aby si dělali, co chtějí. Mělo to tak být? Má to tak být pořád?

Nebo po nás chceš, abychom byli stateční a zastávali se těch, kteří se sami nehájí?

Abychom mluvili za ty, kdo mlčí? Dáš nám odvahu, kterou na to potřebujeme, Pane?

5. Výsměch vojáků: Bud' zdrav, Králi

Marek 15,16-20

16Vojáci ho odvedli do místodržitelského dvora a svolali celou setninu. 17Navlékli mu purpurový plášť, upletli trnovou korunu, vsadili mu ji na hlavu 18a začali ho zdravit: „Bud' zdrav, židovský králi!“ 19Bili ho po hlavě holí, plivali na něj, klekali na kolena a padali před ním na zem. 20Když se mu dost naposmívali, svlékli mu purpurový plášť a oblékli ho zase do jeho šatů. Pak ho vedli ven, aby ho ukřižovali.

K zamyšlení:

Pro to, abychom se cítili dobře, můžeme něco udělat. Snažit se mít důvod k dobrému pocitu. Anebo si můžeme najít někoho, kdo je na tom hůř než my. O vojácích doprovázejících Ježíše nevíme nic než to, že se Ježíšovi vysmívali. Zhoršovali jeho utrpení. Ježíš věděl, že ho smrt nemine, ale pořád ještě žil, tohle byly poslední hodiny jeho života, a cizí muži na něj plivali, bili ho, posmívali se mu. Jeho přátelé ho nepodpořili, utekli, a on tu byl úplně sám. Bylo by to jiné, kdyby se Petr, Jakub a Jan nechali zatknout s ním? Kdyby se na sebe mohli v tuhle těžkou podívat? Proč on, který je víc než král, má být takhle zesměšňován?

Modlitba:

Pane, ty víš, jak moc to nesnášíme. Zesměšňování, urážky.

Pocit, že jsme mezi lidmi úplně sami.

Jak těžce neseme nepochopení, když něco myslíme dobře a ostatní se tváří, že nám šlo jen o to si něco dokázat.

A ty jsi to zažil také. Boží syn, poplivaný od vojáků. Urážený, zmlácený.

To, co jsi lidem přinesl jako dar, své království lásky, obrátili ve věnec jakéhosi roští, kterým ti rozervali kůži na hlavě.

Pomoz nám na to nezapomínat, když je nám těžko, když máme pocit, že se od nás odvrátil celý svět, když nás přepadá pocit, že smrt by byla vysvobozením, protože tu hanbu už víc neuneseme.

Ty jsi to zažil také. Nemusíme ti to vysvětlovat.

V tvém objetí překonáme i tyhle těžké chvíle.

6. Šimon pomáhá nést kříž

Marek 15,20-21

²⁰Když se mu dost naposmívali, svlékli mu purpurový plášť a oblékli ho zase do jeho šatů. Pak ho vedli ven, aby ho ukřižovali. ²¹Cestou přinutili nějakého Šimona z Kyrény, otce Alexandrova a Rufova, který šel z venkova, aby mu nesl kříž.

K zamyšlení:

A přece nakonec někdo Ježíšovi pomohl. Vojáci Ježíše tak zřídili, že nebyl schopen si na popraviště odnést svůj kříž. Ten, kdo mu pomohl, nebyl nikdo z jeho přátel a nenabídl se dobrovolně. Prostě se nachomýtl. Ocítl se v nesprávnou chvíli na nesprávném místě, nebo naopak ve správnou chvíli na správném místě? Měl vůbec možnost volby? Kdyby stihl hrát mrzáka, kdyby se pod křížem zhroutil a zůstal ležet, nechali by ho vojáci být?

On se ale ze svého úkolu nevyvlékl. Uposlechl výzvu a vzal kříž na svá ramena. Šel vedle Ježíše. Měl na něj vztek, protože kvůli němu musel vláčet takové břemeno a možná promeškal nějaký obchod nebo schůzku? Možná dokonce nějaký náboženský obřad? Nebo byl rád, že může odsouzenci na smrt ulehčit poslední chvíle? Co vyzařovala jeho ohnutá záda, když kráčel vedle zbičovaného muže? Výčitku, soucit?

Modlitba:

Tak nějak se všichni kodrcáme směrem ke svému konci, ke smrti.

Někdo zlehka, někdo stále víc zbičovaný a rozbolavělý.

A někdy nás někdo vyzve, abychom druhému ulevili, abychom mu jeho kříž pomohli nést.

Je tolik věcí, které jsme měli za úkol už předtím, a teď ještě tohle.

Někdy je, Pane, těžké vidět v druhém člověku tebe.

Ty jsi jeden, ale lidí okolo nás nespočetně. A všichni si nějaký kříž vlečou.

Neměl by si každý nést ten svůj? Nebylo by to spravedlivé?

Tušíme, co nám odpovídáš. Jen máme někdy chuť se zhroutit a tvářit se, že už neujdeme ani krok.

Můžeš nám, prosím, připomínat, že ve dvou se jde lépe?

A že na dobrovolnosti někdy nezáleží, že někdy stačí úkol prostě přijmout?

6. Šimon Pomáhá Nést kříž.

7. Ježíš potkává plačící ženy

Lukáš 23,27-31

²⁷Za ním šel veliký zástup lidu; ženy nad ním naříkaly a oplakávaly ho. ²⁸Ježíš se k nim obrátil a řekl: „Dcery jeruzalémské, nade mnou neplačte! Plačte nad sebou a nad svými dětmi; ²⁹hle, přicházejí dny, kdy budou říkat: ‚Blaze neplodným, blaze těm, které nikdy nerodily a nekojily!‘ ³⁰Tehdy řeknou horám: ‚Padněte na nás, a pahrbkům: ‚Přikryjte nás!‘ ³¹Nebot’ děje-li se toto se zeleným stromem, co se stane se suchým?“

K zamyšlení:

V Bibli je víc znepokojivých míst, ale tohle je hodně drásající. Milovaný učitel kráčí na popraviště. Ženy pláčou. Co také mají jiného dělat? Je nám to líto, vzkazují tak odsouzení. Je to jejich forma rozloučení. V dopisech, které píší odsouzení na smrt, bývají prosby o odpuštění, přihlášení se ke svému životu, pokud se jedná o politické vězně, povzbuzení, naděje v opětovné shledání. Ježíš ale plačícím ženám neříká

„Věřte tom, co jsem říkal, brzy budete příjemně překvapené,“ ani „Bud’te silné, tuhle zkoušku musíte vydržet.“ Neslibuje, že se setkají v království jeho Otce. Vpálí těm, které s ním mají soucit, že jsou naivní a krátkozraké, že problém nemá on, ale ony, a že to, co je jim v tomto světě největší radostí a nadějí, bude záhy jejich největší bolestí. Předpovídá obrovské utrpení, bez dalšího vysvětlení, takže doprovázející ženy musely být značně zmatené. Proč nás tak děsí?

Tak často, Pane, nevíme, co jsi svými slovy myslel.

Pokud se s ostatními shodneme, že je to „obtížné místo Písma“, je to dobré.

Horší to je, když tvá slova chápeme každý jinak.

Pak se přeme a navzájem se obviňujeme ze zneužití tvých slov.

To jsi asi nechtěl.

Prosíme, chraň nás před tím, abychom jiným podsouvali nepoctivost.

A samozřejmě prosíme i o to, aby, musí-li někde nějaká matka prožívat to, cos předpovídal, zažívala tvou podporu.

Bud’ v té bolesti s ní a potěš ji.

Tvou smrtí nezmizela bolest ze země, ale máme naději, že se v ní můžeme setkat s Tebou.

8. Na kříži mezi lotry

Lukáš 23,32-34

³²Spolu s ním byli vedeni na smrt ještě dva zločinci.³³Když přišli na místo, které se nazývá Lebka, ukřižovali jej i ty zločince, jednoho po jeho pravici a druhého po levici.³⁴Ježíš řekl: „Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.“ O jeho šaty se rozdělili losem.

K zamyšlení:

„Židi nám zabili Pána Ježíše,“ říkalo se. Zabili našeho Spasitele. Nikdo pochopitelně nechtěl zabít Mesiáše. Vždyť na něj čekali. Zabíjeli podněcovatele nepokojů, rouhače, heretika. Jediný, kdo tušil, koho vydává na smrt, byl Jidáš. Ten také jediný špatně skončil. Věděl, co udělal, a neměl pro to žádnou omluvu. Nenašel nic, co by na svou obhajobu mohl uvést. Zoufalství ho strávilo.

Ti ostatní jen dělali svou práci, starali se o blaho země nebo svého úradu. Ježíš, který sliboval utrpení plačícím ženám, se před Otcem zastává vojáků, kteří ho popravují. Některá práce je nevděčná, ale musí být udělána. Ti, kdo upevňovali Mesiáše na kříž, dostali svůj žold, chodili dál do služby, jednou se možná vrátili ke svým rodinám. Nikdo je nepotrestal, nevíme nic o tom, že by na ně křesťané podnikli tajnou výpravu a za ten hrozný čin je ztrestali. Ježíšův kříž nás dodnes děsí, ale ti, kdo na něj Ježíše dostali, umřeli pravděpodobně stářím ve svých postelích.

Modlitba:

Stane se, že si myslíme, že je naším úkolem udělat špinavou práci.

Někomu říct něco nepříjemného.

Provést nepopulární změny.

Někdy máme pocit, že přitom druhého v podstatě zabíjíme.

Připravujeme ho o něco, co měl rád,

ať je to práce, na kterou už nestačí, nebo nějaká představa, kterou mu vyvracíme.

Možná je to potřeba.

Ty jsi nepřešel jednání vojáků mlčením.

Požádal jsi pro ně o odpuštění.

Bylo co odpouštět, i když vědomě nechybovali.

Pomáhej nám nestydět se prosit o odpuštění,

i když jsme si jisti svými dobrými úmysly.

Prosit tebe i lidi, které zraňujeme.

Pomáhej nám brát vážně bolest, kterou jiným lidem působíme.

9. Ježíš je zbaven šatů

Jan 19,23-24

23Když vojáci Ježíše ukřižovali, vzali jeho šaty a rozdělili je na čtyři díly, každému vojákovi díl; zbýval ještě spodní šat. Ten šat byl beze švů, odshora vcelku utkaný. 24Řekli si mezi sebou: „Netrhejme jej, ale losujme o něj, či bude!“ To proto, aby se naplnilo Písmo: ‚Rozdělili si mé šaty a o můj oděv metali los.‘ To tedy vojáci provedli.

K zamyšlení:

Ježíš visí na kříži. Je horko, mouchy se slétají, ale není, jak je zahnat. Ruce jsou pevně svázané s břevnem kříže. Dav lidí se dívá a bzučí podobně jako ten otravný hmyz. A pod křížem ti čtyři, pro které Ježíš žádal odpuštění. Asi si toho ani nevšimli. Těžko něco podobného v takové situaci už slyšeli, pravděpodobně je odsouzení spíš proklínali. Skutečnost, že jim na smrt čekající člověk vyprošuje odpuštění, by je snad musela zaujmout.

Ale oni o tom nic nevědí, dělí si šaty, které z toho člověka svlékli. Jeden kus pro každého a o ten pátý je třeba losovat, je škoda trhat ho na kusy. Nevědí nic ani o slovech Písma, která lze na jejich počínání vztáhnout. Jen z té námahy, kterou s popravou měli, chtějí mít nějaký užitek. Kdyby se ti Židé tak nebouřili, mohli mít dnes čtyři vojáci volný den.

Modlitba:

Tak často vidíme jen to, co očekáváme, že uvidíme.

A slyšíme jen to, co předpokládáme, že bude vyřčeno.

Nedáváme si tu námahu, abychom se opravdu dívali a opravdu poslouchali.

Víme dopředu, co nás čeká, víme, co druhý řekne.

Je to neuctivé k druhým lidem,

ale škodíme tím i sami sobě.

Když máme důvod si myslet, že někdo bude proti nám,

jednáme, jako by proti nám byl.

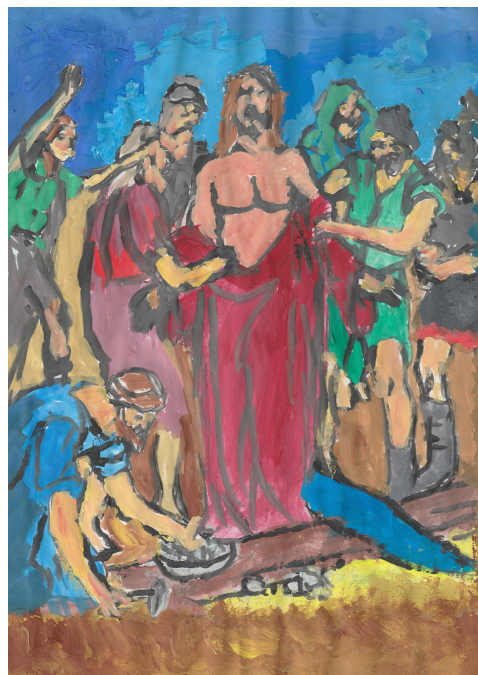
Nedáme mu šanci tím, že bychom vnímali jeho skutečné činy.

Pomoz nám vystoupit z vlastních představ,

a vidět laskavost i tam, kde ji nečekáme.

Často, když máme pocit, že žijeme bez lásky,

je to jen proto, že ji nevnímáme a neumíme přijmout.

10. Výsměch kněží: „Jsi-li Syn boží, sestup z kříže.“

Marek 15,29-32

²⁹Kolemjdoucí ho uráželi: potřásali hlavou a říkali: „Ty, který chceš zbořit chrám a ve třech dnech jej postavit,³⁰zachraň sám sebe a sestup z kříže!“
³¹Podobně se mu mezi sebou posmívali velekněží spolu se zákoníky. Říkali: „Jiné zachránil, sám sebe zachránit nemůže.³²Ať nyní sestoupí z kříže, ten Mesiáš, král izraelský, abychom to viděli a uvěřili!“ Tupili ho i ti, kteří byli ukřižováni spolu s ním.

K zamyšlení:

Ježíš chodil od vesnice k vesnici, setkával se s lidmi, dodával jim odvalu, uzdravoval jejich těla i duše. Učil odpouštět, učil důvěřovat. Některým lidem se to ale nelíbilo. Učinili tomu přítrž. Sebrali lidem jejich milovaného učitele, označili ho za rouhače, odsoudili a nechali popravit. A je jim to málo. Vysmívají se mu.

Nemohou jinak. Potřebují se utvrdit v přesvědčení, že jednali správně. „Podívejte se, není to mesiáš! Kdyby byl, nemohli bychom ho přece ukřižovat. Tady jasně vidíte, že to byl opravdu jen šikovný kejklíř, který se za mesiáše jen vydával.“

Asi cítili úlevu, že Ježíš z kříže nesestoupil a nedal jim pár facek. Poslední pochybnosti se rozplynuly. Měli pravdu, je to podvodník. Ten pravý mesiáš teprve přijde.

Modlitba:

Nejen o druhých lidech si děláme falešné představy. Děláme si je i o Bohu.

Víme, jak má takový Bůh vypadat.

Co po lidech chce, co lidem dává, co mu dělá radost a co trestá.

Tak málo se tě ptáme, co po nás opravdu chceš - vždyť jsme se to učili, tak proč se ptát.

A když se zeptáme, nečekáme na odpověď - vždyť jsme se to učili, tak ji známe.

Náš bůh se narodil v knihách a byl utvářen v hodinách náboženství, formován v debatách v kavárnách a hospodách.

Ty, živý Bůh, jsi zůstal stranou.

Nechceme tě potkat. Rozbil bys nám náš pečlivě budovaný obraz.

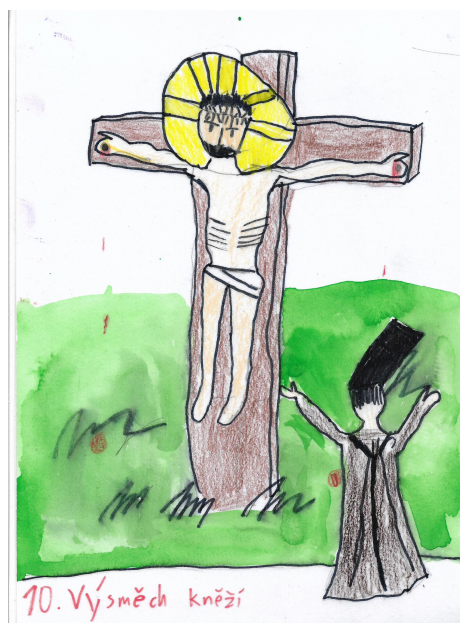
Nevzdávej to, prosíme tě.

Mluv na nás, i když teď neposloucháme.

Stav se nám do cesty, i když tě teď odstrkujeme.

Snad jednou si ty klapky z očí sundáme.

Bud' s námi, až otevřeme oči, a usměj se na nás.

11. Ježíšovo setkání s matkou

Jan 19,25-27

25U Ježíšova kříže stály jeho matka a sestra jeho matky, Marie Kleofášova a Marie Magdalská. 26Když Ježíš spatřil matku a vedle ní učedníka, kterého miloval, řekl matce: „Ženo, hle, tvůj syn!“ 27Potom řekl tomu učedníkovi: „Hle, tvá matka!“ V tu hodinu ji onen učedník přijal k sobě.

K zamyšlení:

Umírající dítě živé matky. To nejhorší, co lidé znají. Děti mají pochovávat své rodiče, takový je přirozený běh světa. Bolest matky, které umírá dítě, je nezměrná. Její život měl pokračovat v tom dítěti, a tak nyní umírá s ním. I v matekách válečných hrdinů, kteří položili život za své milované, se něco bortí a láme. Tím spíš v matekách odsouzců na smrt.

Maria věděla, že její syn není šejdír a rouhač. Věděla, že ho poslal Hospodin. Čekala veliké věci, měla radost z každého uzdraveného, z každého vzkříšeného, z každého, kdo uvěřil evangeliu. Jako každá matka rozkvétala každým krokem, kterým se její dítě blížilo k naplnění svého života.

A teď tu stojí a bezmocně se dívá na zakrvácenou a zpocenou tvář svého umírajícího syna. Její srdce puká. Ježíš to vidí, tak jako vidí každou bolest, a z posledních sil se snaží ji umenšit. „Byl jako můj bratr, může ti být synem.“ „Byls jako můj bratr, buď jejím synem.“ Umírající Bůh se z posledních sil stará, aby ti, na které dohlédne, netrpěli přespříliš. Tři dny jsou dlouhá doba. Není dobré zůstat bez pomoci.

Modlitba:

Umírající Bůh. Fascinuje nás to a nikdy to úplně nepochopíme. Jak se lidem povedlo ukřižovat Boha?

To on sám chtěl jít za lidmi až do nejhlubšího ponížení.

Zatímco sám prožíval smrtelná muka, myslel na bolest těch, které miloval.

Bůh, který nežádá oběti, který se obětuje. Bůh, který nabízí úlevu trpícím.

Ten učedník přijal Marii “v tu hodinu”, tedy okamžitě.

Neotálel, nic nechystal a nečekal na příhodnější dobu. Nepřemýšlel, zda mu to prospěje.

I nám leccos nabízíš, abys nám ulehčil.

Jenže my nejsme jako Jan. My máme na všechno názor. A když ho nemáme, potřebujeme čas, abychom si ho udělali.

Víme, že nám chceš pomoci. Je pro nás ale často těžké tvou pomoc přijmout.

Nezlob se, když neprojevujeme vděčnost. Někdy nám to nejde. Neodříkej nám ji kvůli tomu, prosíme.

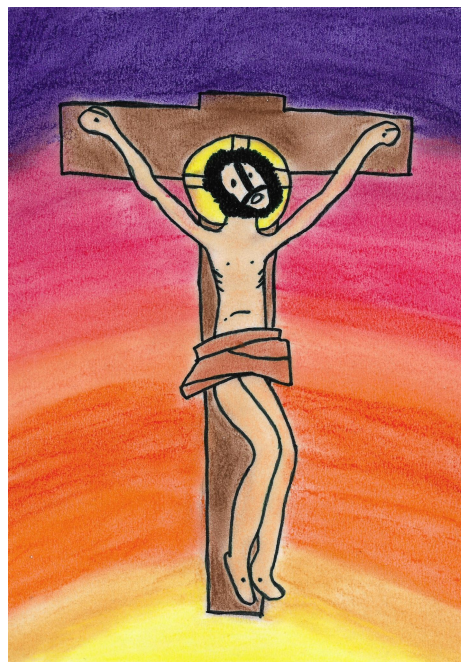
Sami bychom se zlomili.

12. Ježíš umírá na kříži

Marek 15,33-39

³³Když bylo poledne, nastala tma po celé zemi až do tří hodin. ³⁴O třetí hodině zvolal Ježíš mocným hlasem: „Eloi, Eloi, lema sabachtani?“, což přeloženo znamená: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“ ³⁵Když to uslyšeli, říkali někteří z těch, kdo stáli okolo: „Hle, volá Eliáše.“ ³⁶Kdosi pak odběhl, namočil houbu v octě, nabodl ji na prut a dával mu pít se slovy: „Počkejte, uvidíme, přijde-li ho Eliáš sejmout.“ ³⁷Ale Ježíš vydal mocný hlas a skonal. ³⁸Tu se chrámová opona roztrhla vpůli odshora až dolů. ³⁹A když uviděl setník, který stál před ním, že takto skonal, řekl: „Ten člověk byl opravdu Syn Boží.“

K zamyšlení:

Na kříži visí tři muži. Všude je tma, snad i ticho. Vzduch se chvěje očekáváním. Byl ten prostřední opravdu jen falešný prorok? Nebo se něco stane? Zahřmí, objeví se andělská vojska? Vystoupí z kříže rovnou do nebe? Padnou ti, kteří ho na kříž dostali, mrtví k zemi? Co se stane?

Ve stejnou dobu ten muž zažívá nejtěžší okamžik svého života. Sužuje ho krutá bolest a vidí, že ho žádný anděl do nebe neodvede. Tenhle kalich bude muset vypít až do dna. Projde branou smrti, kterou každý prochází sám. I Bůh. Je sám, tak sám, jak si nikdy neuměl představit. Volá svého Otce, ale lidé mu nerozumí a Otec neodpovídá. Je to konec.

Modlitba:

Lidé čekali velkolepé divy. Co také jiného čekat od mesiáše. I my je od svého Spasitele čekáme.

Uzdravení, vyřešení problémů, zastavení válek, proměnu lidských srdcí, ale tak, aby to bylo hned vidět. Abychom to pozitivně pocítili v našich životech.

A zatímco Ježíš chroptí a lidé zvědavě pohlížejí k nebi, skryta lidským zrakům se v chrámu potichu páře opona.

Opona, která dosud oddělovala boží a lidské.

Ve chvíli, kdy umírá Boží syn, už není co oddělovat. Bůh a člověk se setkali v hloubce své bolesti.

Pane, nikdy to nepochopíme,

nikdy v sobě nevzbudíme vděčnost tak velkou, aby odpovídala tomu, cos pro nás podstoupil.

Když stojíme a bojíme se udělat další krok, abychom něco neznesvětili, připomínej nám, že už nás od tebe nic nedělí.

Nemusíme vysílat zástupce svatější, než jsme my.

Můžeme kamkoli, pokud se chceme přiblížit svému Bohu.

13. Byl sňat z kříže

Jan 19,38-40

38Potom požádal Piláta Josef z Arimatie – byl to Ježíšův učedník, ale tajný, protože se bál Židů – aby směl Ježíšovo tělo sejmout z kříže. Když Pilát k tomu dal souhlas, Josef šel a tělo sňal. 39Přišel také Nikodém, který kdysi navštívil Ježíše v noci, a přinesl asi sto liber směsi myrhy a aloe. 40Vzali Ježíšovo tělo a zabalili je s těmi vonnými látkami do lněných pláten, jak je to u Židů při pohřbu zvykem.

K zamyšlení:

Tajný učedník, který se bojí Židů. A druhý, který se jednou za Ježíšem plížil pod rouškou tmy, aby o jejich rozhovoru nikdo nevěděl. Ježíšova slova jim imponovala, ale riskovat kvůli nim problémy nechtěli. Možná jednou, až Ježíš vystoupí jako mesiáš, tak pak. Teď ještě ne, vždyť to není třeba. Své oficiální učedníky má, najíst vždycky někde dostane...

Vypadalo to nadějně, když Ježíš vjížděl do Jeruzaléma. Těšili se, že už to bude třeba letos. A pak se to zvrtilo. Nestihli Ježíši říct, jak si ho váží a za koho ho pokládají. Je mrtvý.

A jakoby se snažili svou předchozí zbabělost vynahrudit, ti dva muži překonávají svůj strach a na první pohled teď už tak trochu zbytečně riskují. Jeden vyprosí na Pilátovi Ježíšovo tělo a věnuje svůj hrob, druhý přinese potřebné oleje a společně Ježíše pohřbí. Taková věc se rozkřikne. Všichni vědí, co udělali. Ježíš už tu není, aby to ocenil. Ale oni se pokusili zachránit, co se dá. Alespoň uchránili tělo svého mistra před mrchožrouty, kteří už se na Golgotu slétali.

Modlitba:

Jak dobře tenhle scénář známe!

Tak dlouho váháme, zda se do něčeho zapojit, až už je pozdě. A pak je nám to líto.

A mnohem víc je nám to líto, když se jedná o lidi.

Kolika z nich jsme neřekli, že si jich vážíme. A mohli jsme, příležitost byla.

Pak nosíme květiny na hrob.

Josef a Nikodém zdánlivě prošvihli svou příležitost. O to víc byli aktivní později. Nechceme si ani domýšlet, co by se stalo, kdyby si řekli „Dobře, že jsme neriskovali“ a odplížili se domů.

Oni ale na své selhání zareagovali statečností.

Kéž bychom i my dokázali na své chyby reagovat jako Josef s Nikodémem, kéž bychom se bez ohledu na to,

že už od nás nikdo nic nečeká, dokázali zburcovat k aktivitě.

Tys ty dva potřeboval, abys mohl slavně vstát.

Tak jako mnohokrát jsi využil ty, od kterých to ostatní nečekali a kteří to nečekali sami od sebe.

Pomoz nám, prosíme, překonávat své touhy a své obavy, když je to potřeba.

14. Byl uložen do hrobu

Matouš 27,59-61

⁵⁹Josef tělo přijal, zavinul je do čistého plátna⁶⁰ a položil je do svého nového hrobu, který měl vytesán ve skále; ke vchodu do hrobu přivalil veliký kámen a odešel.⁶¹Byla tam Marie z Magdaly a jiná Marie, které seděly naproti hrobu.

K zamyšlení:

Josef z Arimatie měl hrob. Nový čistý hrob. Určitě stál hodně peněz. Josef byl zodpovědný muž, své rodině nechtěl přidělovat starosti ani zaživa, ani po smrti. A tak se nehlásil ke svému učiteli. Koupil si pro sebe hrob, aby ho měli jeho blízcí kam uložit, až tu nebude. Jenže situace se trochu zkomplikovala. Učitel zemřel dřív než Josef. Něco je třeba udělat. Nějak splatit dluh. A rodina má náhle velký problém: Josef se veřejně přihlásil k popravenému rouhači a jestli ho za to zabijí, už žádný nový prázdný hrob připravený nemá. Vchod do hrobu zakrývá obrovský kámen a vevnitř leží tělo popraveného muže.

Modlitba:

Zdroj nadějí v temném hrobě. Mezi ním a mnou obrovský kámen.

Ted' teprve je opravdu tma. Je jedno, kde je právě slunce. V mém srdci je tma.

Co se to v posledních hodinách událo? Bylo všechno předtím jen iluze, jen lež?

Někdy nás přepadne temnota.

Nic nechápeme.

Mezi námi a tebou leží kámen, který nedokážeme odvalit.

Kde jsi Bože? Kam jsi zmizel?

Ty jsi to studené tuhé tělo?

To jsme si celou dobu lhali?

Jen ty víš, proč na nás tyhle chvíle sesíláš.

Proč chceš, abychom s nimi měli svou zkušenost.

Jako jsi svedl dohromady Josefa a Nikodéma, dávej i nám v těch temných chvílích někoho,

kdo nám pomůže udržet směr. Doved' nás do zářivého rána svého vzkříšení, Pane.

Amen